

Број/Број: 04/4,03/11-05-390/10
Сарајево/Sarajevo: 30.11.2010.

IZVJEŠTAJ SA GODIŠNJEG ZASJEDANJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE CENTRALNOEVROPSKE INICIJATIVE,

Bečići, od 25. do 27. novembar 2010.

Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine Centralnoevropske inicijative u okviru crnogorskog predsjedavanja Parlamentarnom dimenzijom CEI održano je u Bečićima od 25. do 27. novembra 2010. godine. Na zasjedanju je učestvovala Delegacija PSBiH u PDCEI u kojoj su bili:

- Mehmed Suljkanović, predsjedavajući Delegacije
- Lazar Prodanović, član Delegacije;
- Edina Hrnjić, sekretar Delegacije.

Ovogodišnji susret parlamentaraca iz zemalja članica Centralnoevropske inicijative bio je posvećen temama: *Prekogranična saradnja zemalja članica CEI i Parlamenti i civilno društvo*. Godišnjom skupštinom CEI predsjedavao je gosp. Miodrag Vuković, predsjedavajući Delegacije Crne Gore u CEI, a prisustvovala su delegacije: Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Hrvatske, Mađarske, Italije, Makedonije, Poljske, Rumunije, Srbije, Slovenije i Ukrajine, te predstavnici Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope, Regionalnog vijeća za saradnju i predstavnici diplomatskog kora u Crnoj Gori.

Zasjedanje je otvoreno pozdravnim govorima gosp. Željka Šturanovića, potpredsjednika Skupštine Crne Gore i gosp. Milana Roćena, ministra vanjskih poslova Crne Gore. Oba govornika istakla su kako je prioritet Crne Gore regionalna saradnja i u tom smislu podvukli su značaj Centralnoevropske inicijative kao foruma za dijalog, saradnju i toleranciju. Ministar Roćen govorio je o potrebi reforme Centralnoevropske inicijative, te je izvijestio učesnike skupa o sastanku ministara vanjskih poslova zemalja članica CEI, održanom u Budvi u junu, koji je rezultirao usvajanjem „Budvanskih preporuka“ - važnog strateškog dokumenta koji podrazumijeva racionalniji i konkretniji rad unutar CEI na putu ka zajedničkoj evropskoj budućnosti.

Otvarajući sjednicu PSCEI, posvećenu prekograničnoj saradnji između zemalja članica Centralnoevropske inicijative, Skupštini se obratila i gđa Gordana Đurović, ministrica za evropske integracije u Vladi Crne Gore. Njeno izlaganje bilo je posvećeno prekograničnoj saradnji Crne Gore u okviru Komponente II IPA-e (Instrumenta EU za pretpristupnu pomoć), te projektima koji se u sklopu toga provode. Navela je kako prekogranična saradnja ima ključnu ulogu u procesu proširenja EU, ali i u procesu pomirenja u regiji.

Nakon uvodnog izlaganja ministricе Đurović, parlamentarci su prezentirali programe iz oblasti prekogranične saradnje u koje su uključene njihove zemlje. Generalni zaključci su da prekogranična saradnja predstavlja ključni element za političku stabilnost, ekonomski napredak i proces pomirenja. Pitanja poput zaštite životne sredine ne mogu se rješavati unutar granica jedne zemlje, jer je to problem koji uvijek dijele najmanje dvije zemlje. Nadalje, prekogranična saradnja ima značajnu ulogu i u promoviranju kulturne saradnje i povezivanju lokalnih zajednica susjednih zemalja. Cilj prekogranične saradnje, prema riječima gosp. Dorića koji je na zasjedanju predstavljao Parlamentarnu skupštinu Vijeća Evrope, jeste upravo da se osnaže lokalne i regionalne veze i saradnja. U kontekstu daljnjeg razvoja regionalne saradnje, govornici su posebno pozdravili proces institucionalizacije parlamentarne dimanzije Procesa za saradnju u Jugoistočnoj Evropi (SECP).

U diskusiji o prekograničnoj saradnji učestvovao je i gosp. Lazar Prodanović, član Delegacije PSBiH. Gosp. Prodanović govorio je o prekograničnoj saradnji kao instrumentu za razvoj dobrosusjedskih odnosa, instrumentu za pomirenje i postizanje unutrašnje stabilnosti. Naveo je pozitivne pomake BiH u smislu jačanja saradnje sa susjedima i s tim u vezi istakao je da je potpisan niz bilateralnih sporazuma koji su omogućili napredak u borbi protiv organiziranog kriminala, trgovine ljudima, terorizma, zatim sporazuma o readmisiji, kulturnoj i naučnoj saradnji, upravljanju granicama. Posebno značajnim je ocijenio unapređenje saradnje između sudija i tužilaca iz BiH, Srbije i Hrvatske, te potpisivanje bilateralnih sporazuma o uzajamnom izvršenju presuda u krivičnim predmetima čime je učinjen veliki iskorak u borbi protiv nekažnjivosti u regionu. Prema riječima gosp. Prodanovića, prekogranična saradnja s jedne strane predstavlja instrument pomirenja i političkog dijaloga, a s druge strane predstavlja i obavezu zemalja koje teže ka članstvu ka Evropskoj uniji. Ona podrazumijeva saradnju sa susjedima kao poticaj za daljnji razvoj i pomoć zemljama da razviju radne metode i praksu koje su integralni dio EU članstva. U kontekstu pomoći Evropske unije putem IPA-e (Instrument for Preaccession Assistance), Bosna i Hercegovina učestvuje u šest programa: u tri bilateralna programa prekogranične saradnje sa Hrvatskom, Srbijom i Crnom Gorom, u jednom programu prekogranične saradnje s državama članicama – IPA Jadranski program, te u dva programa transnacionalne saradnje Jugoistočna Evropa (SEE) i Mediteran (MED). Ciljevi ovih programa su da podstaknu aktivnosti radi stimuliranja privrede, zaštite prirodne i životne sredine, povećanja socijalne kohezije, jačanja kapaciteta ljudskih resursa i zajedničkih mreža institucija u lokalnim zajednicama, stvaranja uslova za inovacije i poduzetništvo i održivi razvoj. Gosp. Prodanović podvukao je da je prekogranična saradnja u isto vrijeme i bilateralan i regionalan proces i u tom smislu je istakao posebnu ulogu Centralnoevropske inicijative i njene parlamentarne dimenzije kao foruma za razmjenu iskustava i dobre prakse. Parlamentarna dimenzija izdvaja se svojim značajem zahvaljujući

činjenici da su kontakti između parlamentaraca daleko neposredniji i fleksibilniji nego što je to slučaj s kontaktima na nivou vlada. Stoga posebnu pažnju treba posvetiti intenziviranju međuparlamentarnih sastanaka, i na bilateralnom i na multilateralom nivou.

Rasprava o odnosu parlamenata i civilnog društva bila je fokusirana na iskustva parlamentaraca iz zemalja članica CEI u saradnji sa civilnim sektorom. Parlamentarci su prezentirali iskustva svojih zemalja u uključivanju predstavnika civilnog društva u konsultacije u vezi s važnim društvenim i političkim odlukama. Većina prezentiranih praksi uključuje konsultacije predstavnika civilnog društva putem organiziranja javnih saslušanja, a nije zanemariv ni broj onih koji su ocijenili da civilno društvo raspolaže i ekspertskim potencijalom u raznim oblastima koji može biti višestruko koristan za parlamente. Učesnici su se saglasili da rad parlamenata mora biti javan i transparentan, kao i da je potrebno kontinuirano razvijati mehanizme saradnje između civilnog društva i parlamenata s ciljem podizanja svijesti građana o parlamentarnim procesima.

Povodom ove diskusije gosp. Mehmed Suljkanović prezentirao je neka od iskustava Parlamentarne skupštine BiH u oblasti saradnje sa civilnim društvom. Najprije je upoznao prisutne sa ustavnim i zakonskim okvirom za slobodno djelovanje organizacija civilnog društva u BiH, a zatim i sa činjenicom da PSBiH putem javnih saslušanja pruža predstavnicima civilnog društva mogućnost da učestvuju u procesu konsultacija prije donošenja zakona. Nadalje, gosp. Suljkanović istakao je da je rad PSBiH u potpunosti javan i da se, u skladu s tim, nastoji osigurati puna informiranost u vezi s radom parlamenta. Naveo je primjere ažuriranja veb-stranice PSBiH, kao i dostupnost dnevnih redova, zapisnika, prijedloga zakona, te izvještaja o provedenim aktivnostima, javni prijenos sjednica putem interneta, mogućnost prisustvovanja sjednicama PSBiH. Neke organizacije civilnog društva, prema riječima gosp. Suljkanovića, redovno prate rad PSBiH i svojim aktivnostima djeluju kao svojevrsan nadzornik rada izabраниh predstavnika. Odnos koji se s njima razvija je partnerski, uprkos činjenici da izvještaji takvih organizacija često kritiziraju parlamentarce. Ali, prema njegovoj ocjeni, konstruktivna kritika predstavlja neophodan korektiv u radu PSBiH i doprinosi dijalogu sa civilnim društvom. Istakao je da su česti i zajednički projekti PSBiH s nevladinim organizacijama u izradi važnijih akata, kao što je slučaj sa Strategijom za borbu protiv korupcije koja je rađena u saradnji sa Transparency Internationalom. Pored toga, PSBiH učestvuje i u edukacijskim programima nevladinih organizacija s obzirom da brojne organizacije imaju veliki broj ekspertata i u tom su smislu razmjenjena iskustava i prijenos znanja obostrano korisni. Također je ukazao na značaj projekta „Otvoreni parlament“ čiji je cilj da javnosti približi značaj i rad Parlamentarne skupštine BiH i zahvaljujući kojem je Parlamentarnu skupštinu BiH posjetilo više hiljada građana. Na kraju je ocijenio da je, iako se interakcija PSBiH sa civilnim društvom intenzivirala, potrebno značajnije involvirati civilno društvo u donošenje javnih odluka jer ono daje nove ideje i podiže svijest o gorućim društvenim problemima. Stoga je potrebno pronaći efikasnije metode za iskorištavanje potencijala za kreativno rješavanje problema kojim raspolažu nevladine organizacije. U tom smislu, diskusija PSCEI o ovoj temi predstavlja odličnu priliku za razmjenu iskustava i ideja u pogledu saradnje sa civilnim društvom.

U toku zasjedanja PSCEI održani su i sastanci tri opća komiteta: Komiteta za političke i unutrašnje poslove, Komiteta za ekonomske poslove i Komiteta za kulturu. Tom prilikom izabrana su nova rukovodstva i izraženo opredjeljenje za intenziviranje rada općih komiteta u narednom periodu putem češćeg organiziranja susreta. Izabrani su i članovi Potkomiteta za odnose s međunarodnim i regionalnim parlamentarnim organizacijama (Paja Momčilov iz Srbije, Aurel Vainer iz Rumunije, Mirela Holy iz Hrvatske i Aldo di Biagio iz Italije).

Članovi PSCEI su kao zaključke zasjedanja usvojili završni dokument koji se nalazi u prilogu ovog izvještaja.

Izvještaj pripremila:

Sekretar Delegacije

Edina Hrnjić

Odobrio:

Predsjedavajući Delegacije

Mehmed Suljkanović

Dostavljeno:

- kolegijima oba doma Parlamentarne skupštine BiH
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma PSBiH
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda PSBiH
- Delegaciji u Parlamentarnoj dimenziji Centralnoevropske inicijative
- Kolegiju Sekretarijata PSBiH
- a/a